

Rosing (S):

Der er ikke meget andet at sige til lovforslaget, end at Grønlands statistiske kontor herfter kan overtage udarbejdelsen af det grønlandske reguleringspristal til hjemmestyret. Vi vil bare anbefale vedtagelsen af denne ændring.

Fischer (KF):

Den konservative folketingsgruppe kan støtte vedtagelsen af dette lovforslag.

Steenholdt (V):

Lovforslaget indeholder et par små ændringer i lovteksten. Vi accepterer dette forslag til ændring af loven, hvorefter Danmarks Statistik kan indgå aftale med Grønlands hjemmestyre, så beregningen af det grønlandske reguleringspristal for fremtiden vil ske i Grønlands hjemmestyre.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Vi har det synspunkt i SF, at hjemmestyret i det omfang, de ønsker det, og i det omfang, de er i stand til det og har økonomi til det, naturligvis skal have overdraget selv at bestemme på Grønland.

Derfor kan vi gå positivt ind for det foreliggende lovforslag.

Ernst B. Schmidt (FP):

Fremskridtspartiet stemte i sin tid for hjemmestyreløven, og vi kan også støtte dette forslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det udvalg, der den 12. oktober 1993 blev nedsat til behandling af lovforslag vedrørende Grønland. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 62:

Forslag til lov for Grønland om vandkraftressourcer.

Af energiministeren (Jann Sjursen).
(Fremsat 4/11 93).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 4-5 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 61:

Forslag til lov om ændring af lov om mineraliske råstoffer m.v. i Grønland (råstofloven) med flere love. (Vandkraftressourcer i Grønland).

Af energiministeren (Jann Sjursen).
(Fremsat 4/11 93).

5) Første behandling af lovforslag nr. L 63:

Forslag til lov om ændring af lov om selskab til varetagelse af aktiviteter vedrørende mineraliske råstoffer i Grønland.

Af energiministeren (Jann Sjursen).
(Fremsat 4/11 93).

Lovforslagene sattes til forhandling.

*Forhandling***Rosing (S):**

Ifølge den grønlandske hjemmestyreløvs § 7 kan det grønlandske hjemmestyre bemyndiges til at fastsætte egne regler. I dette tilfælde bemyndiger staten hjemmestyret til ved landstingslov at fastsætte regler om undersøgelser og udnyttelse af vandkraftressourcer.

Spørgsmålet har været drøftet mellem de statslige myndigheder og Grønlands hjemmestyre og har været forelagt Landstinget, som tilsluttede sig forslaget. Jeg skal derfor anbefale Tinget at gøre det samme.

Sammen med dette lovforslag behandler vi også lovforslag nr. L 61, forslag til lov om ændring af lov om mineralske råstoffer m.v. i Grønland, råstofloven, som vi kalder den til daglig. Også denne ændring foreslås i henhold til hjemmestyreløvens § 7. Her foreslås, at regulering af vandkraftaktiviteter fuldt ud overføres til Grønlands hjemmestyre.

[Rosing]

Ændringen vil medføre, at vandkraftressourcer udgår af råstofordningen. Som det vil vides, har vi allerede nu praktiske erfaringer med etablering af et vandkraftværk, nemlig ved Buksefjorden ved Nuuk. Dette værk er pr. 1. oktober i år begyndt at forsyne byen Nuuk med elektricitet. Man kan sige, at det er en praktisk konsekvens, der for en gangs skyld har overhalet lovgivningsarbejdet.

Igen er begge involverede parter, staten og hjemmestyret, enige om denne vigtige ændring, og ligeledes har Landstinget godkendt denne ændring. Jeg skal derfor anbefale Tinget at gøre det samme.

Lovforslag nr. L 63 drejer sig om det fælles grønlandsk-danske selskab Nunaoil A/S. Bloktilskudsforhandlingerne i foråret førte til, at det blev besluttet, at staten som en del af aftalen i 1995 indskyder 30 mio. kr. i Nunaoil A/S med henblik på indkøb af seismisk udstyr, det vil sige udstyr, hvormed man kan undersøge, om der er råstoffer i undergrunden og i dette tilfælde på havbunden. Anvendelsen af dette udstyr vil i første række ske i havområderne ved Grønland, og udstyret installeres på et af statens inspektionsskibe, »Thetis«, som i denne forbindelse i 1991 blev ombygget til opgaver ved siden af den normale inspektion ved Grønland.

Det er vigtigt med en rationel udnyttelse af dette udstyr. Derfor foreslås det her, at også andre områder uden for Grønland kan undersøges, og at man derved kan hente lidt fortjeneste på disse serviceydelser. Den nuværende lov tillader kun undersøgelser ved Grønland, og derfor ændres loven efter dette forslag til at omfatte andre områder. Vi mener, det er en vigtig ændring.

Også dette lovforslag har Landstinget i Grønland behandlet og tilsluttet sig, så jeg vil anbefale Tinget at gøre det samme.

Fischer (KF):

Den konservative folketingsgruppe kan tilslutte sig lovforslagene vedrørende vandkraftressourcer og det afledede lovforslag herom.

For så vidt angår lovforslag nr. L 63 vedrørende mineralske råstoffer i Grønland vil vi gerne under udvalgsbehandlingen have nærmere redegjort den bemyndigelse, som energiministeren søger til, at Nunaoils aktiviteter også kan omfatte opgaver uden for Grøn-

land. Altså kort sagt: nærmere få beskrevet de opgaver og de engagementer, der er omtalt i bemærkningerne til lovforslaget, ud fra det synspunkt, at der naturligvis ikke må være tale om risikofyldte engagementer, der kan belaste den danske stats støtte til Grønland.

Men det regner vi med at vi under udvalgsbehandlingen kan få nærmere redegjort for.

Steenholdt (V):

Ifølge lovforslag nr. L 62, lov for Grønland om vandkraftressourcer, kan hjemmestyret ved landstingslov fastsætte regler om undersøgelser og udnyttelse af vandkraftressourcerne. Det er glædeligt for Grønland, da man derved kan komme konsekvenserne i forkøbet. Vi støtter dette lovforslag.

Ifølge lovforslag nr. L 61 flyttes kompetencen til at meddele tilladelse til vandkraftaktiviteter samt til myndighedsbehandling heraf fra Råstofforvaltningen til hjemmestyret. Ved den foreslåede ændring er reguleringen af vandkraftaktiviteter ikke længere omfattet af råstofloven, og fra nu af vedrører loven kun mineralske råstoffer.

Lovforslag nr. L 63 omhandler to ting. For det første at bloktilskuddene for 1994-1995 foreslås nedsat med 30 mio. kr. For det andet drejer det sig om indkøb af udstyr til udførelse af seismiske undersøgelser i Nunaoil A/S' regi.

Jeg er af den opfattelse, at de 30 mio. kr., som omtales i bemærkningerne, ikke er en forøgelse af aktiekapitalen, men indskud af ansvarlig kapital. Lovændringen tilgodeser Nunaoil A/S, som har olie og mineraler i Grønland som interesse. Nu har Nunaoil mulighed for at kunne varetage opgaver uden for Grønlands nationale grænser.

Selv om vi i Landstinget har aftalt forslaget til ændring af loven, vil jeg dog spørge energiministeren, om et offentligt ejet selskab, Nunaoil, kan varetage opgaver uden for Grønlands nationale grænser. Desuden vil jeg gerne have en nærmere forklaring på, hvad der menes med – og jeg citerer fra lovforslaget:

»... udvidelse af rammerne for selskabets virksomhed til at omfatte aktiviteter vedrørende mineralske råstoffer i Grønland samt opgaver uden for Grønland, der står i naturlig forbindelse hermed.«

Hvad er »naturlig forbindelse« i denne forbindelse?

Riishøj (SF):

Vi har ingen problemer med at støtte disse lovforslag. Lovforslagene nr. L 61 og L 62 er jo forslag, som er udmøntet på baggrund af aftaler mellem hjemmestyret og den danske regering, og det er helt naturligt, at efterforskning og udvinding af vandressourcer i Grønland overgår til Grønland.

Dér, hvor der kan opstå nogen diskussion, er omkring Nunaoil. Her er tale om en rammelov, der giver visse muligheder, som ikke er specificeret, og det er klart, at der kan komme nogle tilfælde under udvalgsarbejdet, hvor vi må have en nærmere definition af opgaverne – også med hensyn til anvendelsen af de 30 mio. kr.

Men jeg kan ikke lade være at undre mig lidt over hr. Fischers formulering om de 30 mio. kr. og de dér risici. Jeg vil da gerne spørge hr. Fischer, om han kan forestille sig nogle olieeffterforskningsprojekter, som ikke er risikofyldte. Jeg kunne forstå, at der ikke må være risiko forbundet med disse opgaver; mig bekendt er der måske nogle få procents chance for, at der findes olie og gas. Sådan er efterforskning i områder, man ikke kender. Hvordan i alverden skal man forestille sig, at det ikke er risikofyldt at gå med i seismiske undersøgelser og efterforskning? Men jeg kunne forstå, at det var nogle af de konservative betingelser for at støtte den del af forslaget. Hvis betingelsen er, at det skal være risikofrit, må De Konservative jo stemme imod.

(Kort bemærkning).

Fischer (KF):

Jeg vil gerne spørge SF's ordfører, hvad han egentlig mener at man har udvalgsarbejdet til. Altså, når der i et lovforslag er nogle generelle beskrivelser, som ikke er umiddelbart tilgængelige, må det vel være sådan, at man kan stille spørgsmål om det i udvalget.

Jeg går ud fra, at SF har den samme indstilling, at de penge, der bliver bevilget til Grønland, skal komme Grønland til gavn, og at der ikke skal være risiko knyttet til de penge, der anvendes på engagementer uden for Grønland. Det er derfor, at jeg i udvalget – og det må gerne være rimelig detaljeret og præcist fra ministerens side – vil have redegjort for, hvad der forstås med engagementer og opgaver uden for Grønland.

Jeg kan helt tilslutte mig det spørgsmål, som hr. Steenholdt stillede med hensyn til: Hvad vil »i naturlig forbindelse« med selskabets varetagelse af sin virksomhed vedrørende mineralske råstoffer i Grønland sige?

Jeg mener, at vi har brug for at få de ting nærmere belyst, og vores stillingtagen vil afhænge af de svar, der følger.

(Kort bemærkning).

Riishøj (SF):

Jo, men jeg synes, det er fint. Jeg nævnte også i mit første indlæg, at man skal prøve at nå så stor en afklaring, man kan, men jeg kan stadig væk undre mig over, at hr. Fischer kan komme med nogle formuleringer om risiko. Der er ved olieeffterforskning en stor risiko for, at man ikke finder olie – sådan er det. Jeg synes, at hr. Fischer simpelt hen skal fjerne den betingelse, at det skal være risikofrit, for det er ikke risikofrit. Man aner ikke, om de penge er tabt. Så er de selvfølgelig også tabt for Grønland, men det er klart, at vi skal da se, hvilke aktiviteter man må engagere sig i.

Men olieeffterforskning er altså forbundet med risiko, det må hr. Fischer indse, og dér får han ikke andet svar i udvalget end det, at man ikke ved, om der er olie og gas eller andre mineraler under havbunden.

Ernst B. Schmidt (FP):

Her bliver jo behandlet tre lovforslag under ét, og jeg kan så begynde fra den ende, hvor vi i Fremskridtspartiet er positive, nemlig med lovforslaget om vandkraftressourcer. Det er udsprunget af råstofloven ligesom lovforslag nr. L 61. Vi var med til at stemme for råstofloven i sin tid, så det kan vi godt tilslutte os. Der ser heller ikke ud til at være nogen større økonomiske konsekvenser forbundet med de to lovforslag.

Men så kommer vi til lov om ændring af lov om selskab til varetagelse af aktiviteter vedrørende mineralske råstoffer. Allerede i 1984 og senere i 1987 var der ændringer, og da man etablerede selve loven i 1984, var Fremskridtspartiet direkte imod, og jeg kan også godt sige til ministeren, at det er vi stadig væk.

Der står i bemærkningerne til lovforslaget, at de foreslåede ændringer ikke medfører økonomiske eller administrative konsekvenser for staten. Ændringerne indebærer ikke erhvervs-

[Ernst B. Schmidt]

mæssige eller miljømæssige konsekvenser. Det er selvfølgelig meget godt, men der er bare den ting ved det, at med hensyn til de økonomiske konsekvenser henvises der jo også til de 30 mio. kr. Dette indskud indgår i forslaget til finanslov for 1994, og dér er vi heller ikke med. Vi vil gerne hjælpe Grønland, men vi vil ikke hjælpe Grønland på den måde.

Vibeke Grønbæk (RV):

Jeg skal blot meddele, da Det Radikale Venstres politiske ordfører ikke kan være til stede, at Det Radikale Venstre støtter lovforslagene.

Tove Videbæk (KRF):

For Kristeligt Folkeparti er det helt naturligt, at det er Grønlands hjemmestyre, der fastsætter reglerne om undersøgelse og udnyttelse af vandkraftressourcerne i Grønland.

Dette lovforslag markerer endvidere en yderligere anerkendelse af, at befolkningen i Grønland ved Grønlands hjemmestyre har de grundlæggende rettigheder til at udnytte vandkraftressourcerne i Grønland og til at uddele tilladelse til vandkraftaktiviteter og myndighedsbehandling heraf. Kristeligt Folkeparti ser dette lovforslag som en naturlig konsekvens af tidligere forhandlinger og drøftelser med Grønlands hjemmestyre vedrørende dette emne.

Lovforslag nr. L 61 ser vi som en direkte konsekvens af aftaler om retningslinjer for visse justeringer af den gældende råstofordning for Grønland. Lovforslaget indeholder nogle konsekvensændringer og enkelte yderligere tilpasninger, bl.a. justeringer, der præciserer energiministerens hjemmel til at fastsætte gebyrer og afgifter med delvis omkostningsdækning. Kristeligt Folkeparti har ingen problemer med at tilslutte sig dette lovforslag.

Lovforslag nr. L 63 betragter vi i Kristeligt Folkeparti som et nyt udtryk for den fælles dansk-grønlandske råstofpolitik og for et fælles ønske om at udbygge erhvervsmulighederne på Grønland på et af de få mulige områder, nemlig råstofområdet. Vi noterer, at det dansk-grønlandske selskab Nunaoil A/S, som ejes af den danske stat ved energiministeren og af Grønland ved hjemmestyret, via dette lovforslag vil få mulighed for efter aftale med energiministeren at påtage sig opgaver vedrørende

mineralske råstoffer også uden for Grønland. Dette er især positivt, da det seismiske udstyr, som er nødvendigt for udførelsen af selskabets opgaver, er ret kostbart.

Kristeligt Folkeparti har ingen problemer med at anbefale lovforslagene nr. L 62, 61 og 63 til velvillig og hurtig behandling i udvalget.

Energiministeren (Jann Sjørusen):

Jeg vil gerne indlede med at sige tak til de forskellige ordførere, som har taget – stort set i hvert fald – positivt og velvilligt imod disse tre lovforslag, som vi førstebehandler i dag.

Jeg vil gerne understrege, at de forslag, der vedrører overførselen af kompetence for vandkraft, hviler på klare ønsker fra grønlandsk side. De to lovforslag er endvidere en opfølgning af de drøftelser, der sidste år var med den daværende regering og Grønlands hjemmestyre, og også de drøftelser, jeg selv har haft med landsstyret senest i august måned i år. Jeg synes også, at det er dejligt i dag at kunne konstatere, at der stort set er fuld enighed om overdragelsen af kompetencen på dette område blandt de grønlandske partier. Det er en enighed, der blev bekræftet ved Grønlands Landstings enstemmige tiltrædelse, da lovforslagene blev behandlet i Landstinget i foråret.

Lovforslaget om Nunaoil A/S er ligeledes, som det har været nævnt i debatten, her i efteråret tiltådt af Landstinget i den foreliggende udformning og også med støtte fra samtlige partier. Landstinget har samtidig vedtaget ændringer af den grønlandske lovgivning vedrørende Nunaoil A/S, der tilsvarende giver mulighed for – ligesom lovforslaget, der i dag behandles – en udvidelse af selskabets aktivitetsområder.

Jeg synes, at dette lovforslag også er udtryk for den fælles dansk-grønlandske råstofpolitik og den nyorientering, der har været i den de senere år, en politik, der sikrer en intens udbygning af erhvervsmulighederne i Grønland inden for en af de sektorer, hvor mulighederne rent faktisk er til stede, nemlig råstofområdet.

Som ordføreren fra Fremskridtspartiet var inde på, skal lovforslaget ses som en opfølgning på et budgetoverslag, der indgår i finanslovforslaget for næste år, som i øjeblikket behandles. Jeg synes ikke, der er noget odiøst i, at der er en sammenhæng mellem det finanslovforslag, som regeringen har fremsat, og så

[Energiministeren]

de lovforslag, der kommer i den indeværende samling.

Men som påpeget af ordførerne er der klart den sammenhæng, det skal jeg da ikke lægge skjul på.

Ikke desto mindre er dette finanslovsforslag og budgetoverslaget for 1995 dermed også et udtryk for, at regeringen efter forhandlinger med det grønlandske hjemmestyre om bloktilskuddene har prioriteret netop råstofordningen ved, at staten i 1995 indskyder 30 mio. kr. i selskabet til finansiering af seismisk udstyr på inspektionsskibet »Thetis«, som hr. Rosing fik nævnt i sit indlæg.

Der blev stillet spørgsmål om rammerne. Det synes jeg også det kunne være ganske godt at få belyst yderligere under udvalgsarbejdet, og det vil jeg gerne give tilsagn om til både hr. Steenholdt og hr. Fischer. Udvidelsen af selskabets arbejdsområder og opgavevaretagelse er faktisk den primære mulighed for at nyttiggøre den investering i seismisk udstyr på 30 mio. kr., der bliver foretaget her. Det skal jo ikke, havde jeg nær sagt, være worldwide, over hele verden; det, der kunne tænkes, er f.eks. de færøske områder, hvor man kunne nyttiggøre dette seismiske udstyr. Selskabet er stærkt interesseret i at komme i gang med drøftelserne om anvendelse af udstyret uden for det grønlandske område netop for at få nyttiggjort investeringen mest muligt, og det synes jeg er helt rigtigt også set i et forretningsmæssigt perspektiv.

Som nævnt er der et par punkter, som jeg meget gerne medvirker til bliver belyst yderligere under udvalgsarbejdet, og det giver jeg hermed tilsagn om.

Jeg håber, at de tre lovforslag kan behandles forholdsvis hurtigt og i hvert fald kan blive vedtaget inden årets udgang ikke mindst på grundlag af den meget store interesse, der er fra Grønlands side for at få fremmet overførslen af kompetencen på vandkraftområdet mest muligt og også for at udvide Nunaoil A/S' muligheder for at få nyttiggjort den investering, der er aftalt med henblik på 1995 i forbindelse med bloktilskudsforhandlingerne.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til det udvalg, der den 12. oktober 1993 blev nedsat til behandling af lovforslag vedrørende Grønland. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 53:

Forslag til lov om ændring af lov om boligbyggeri og lov om boliger for ældre og personer med handicap. (Optagelse af lån og udstedelse af pantebreve. De sociale ankenævns kompetence. Kvote til private andelsboliger. Forsøg).

Af boligministeren (Kofod-Svendsen).
(FremSAT 3/11 93).

Lovforslaget sættes til forhandling.

*Forhandling***Sonja Mikkelsen (S):**

Somme tider kunne man ønske sig nogle kortere titler på lovforslagene.

Men når man ser bort fra det rent redaktionelle, er der her tale om i alt syv ændringer i de to boliglove, som er nævnt, og alle ændringerne kan vi fra Socialdemokratiets side tilslutte os.

Den første ændring, der foreslås, er vigtig for beboerne i den almennyttige sektor, fordi den gør det mere tilgængeligt for boligforeningerne at få glæde af rentefaldet på realkreditlån. Det er vigtigt at bemærke, at der her er tale om fuldstændig ustøttede lån, hvor den lavere rente umiddelbart vil kunne reducere de enkelte afdelingers omkostninger.

Den anden ændring drejer sig om de sociale ankenævns kompetence til at tage stilling til klager fra boligsøgende, der ikke kan få en almennyttig lejlighed. De sociale ankenævns kompetence udvides, så den ikke alene omfatter afvisninger som følge af økonomiske årsager, men også afvisninger, der sker med begrundelse i boligsøgerens mere personlige for-